

PANORAMA ECONÒMIC ▷ Col·laboració de la Cambra de Comerç de Sabadell

Responsabilitat davant la recessió

Lluís Matas creu que s'ha d'avançar més en favor de la indústria, el comerç i els serveis de qualitat

LLUÍS MATAS (*)

Legia a finals de l'any passat un article de l'economista Xavier Sala i Martín, titulat 'La tempesta perfecta', on l'autor enumerava els factors determinants que s'havien conjuntat en un mateix període de temps, ocasionant un esclat de la bombolla econòmica a nivell mundial, amb conseqüències de difícil predicció, totes elles emmarcades en un món global, i un entorn impossible de controlar...

És per això que discrepo de moltes veus que insisteixen (fins i tot es fan pesats en la seva reincidència) en la necessitat que el president del Govern, José Luis Rodríguez Zapatero, afirmi en veu alta i clara que Espanya està en crisi.

El Govern ha de ser responsable, no amagant el cap sota l'ala ni donant la sensació de que no sap el que te entre mans, però també ha de ser responsable l'oposició, sovint més interessada en que les coses vagin malament per desgastar, i també han de ser responsables, sobretot, els mitjans de comunicació, darrerament enrocats en titulars sensacionalistes.

Segueixo mantenint el criteri que com més provoquem el discurs catastrofista i alenem la por, més engreixarem el problema, que hi és, però cal tractar amb mesura i molta responsabilitat.

Pels economistes, tècnicament parlariem de crisi quan ens trobem davant dos trimestres de creixement negatiu (que encara està per veure al

nostre país) i de fet, a hores d'ara, Espanya segueix sent l'economia més dinàmica (+2'7%) dins l'entorn dels països industrialitzats: Portugal un 1'5%, Itàlia 0'5%, França 1'5%, Alemanya 1'9%...

Tot i així, no negarem que la tendència és el factor determinant, i en aquest sentit venim de molt amunt, i per tant, l'aterratge també està sent molt més violent del que s'esperava.

Per enmarcar-ho, recollim declaracions i previsions d'Adolf Todó, el director general de Caixa Catalunya: «l'economia catalana acabarà el 2008 creixent per sota el 2%, i al voltant del 1% el 2009; l'ajust del mercat immobiliari encara augmentarà més i Espanya pot acabar amb 330.000 aturats més aquest any; el 2009 assistirem a una reducció de l'ocupació total».

Per tant, és ben cert que ens trobem davant un canvi de cicle que està ocasionant una important recessió, més forta i pronunciada del que molts creien, però per d'altres ja hem tocat fons, ha passat el pitjor: «lo peor ya ha pasado y no veo un escenario de catástrofe» (O. Blanchard, economista en cap del FMI).

Un canvi de cicle econòmic que té els seus inicis als Estats Units, amb el 'crack de les subprime', que afecta especialment al sector immobiliari, el qual ha viscut temps d'expansió i certs excessos (amb guanyos espectaculars), traslladant-se posteriorment al sector financer, que per fer front a la revifada de la morositat i la desconfiança es veu abocat a 'tancar l'aixeta', amb el gran

perill de traslladar el problema al món productiu, i a que les empreses amb futur, no tinguin accés al crèdit per tal de fer front a les seves activitats habituals.

Si això passa, significaria un deteriorament per l'economia del nostre país, ja que es podrien parar projectes empresarials solvents i viables.

Reconèixer que el país està en recessió (o crisi) és un pas bàsic per poder afrontar-la posteriorment, i per afrontar-la no és suficient amb quatre tristes mesures, sinó que s'ha de plantejar un conjunt molt més ampli d'accions i polítiques econòmiques i socials de llarga durada, per tota la legislatura que tot just comença, que facin front a la situació de desacceleració de manera integral.

Finançament

Mesures destinades a les empreses, generadores d'ocupació, a les Administracions territorials, que han de veure garanties i millorades les seves partides de finançament (Estatut, traspassos, inversions en infraestructures...), i mesures destinades a les persones, a les economies domèstiques, molt afectades per les pujades de preus, l'endeutament i l'atur.

Sense voler atorgar-li tota la culpa i responsabilitat (com he dit al principi), podria enumerar algunes recomanacions, que de ser aplicades, resol·lrien en part la nostre febre, farien baixar la temperatura, i el Govern no quedaria com aquell espectador que es mira els 'toros desde la barrera', o 'com si el Consell de Ministres

estigués assegut davant el televisor mirant el que pass' (Pedro Nuño):

-Augmentar la productivitat laboral, aprofundint en el diàleg social, per reformar el mercat de treball, lluitant contra l'alta precarietat i l'absentisme, donant a la formació un paper molt més preponderant al que té actualment, i establir com a base de les negociacions col·lectives una clara i necessària vinculació entre millora de la productivitat i millora dels salaris.

-Suport a la internacionalització i la R+D: mitjançant polítiques clares i explícites de l'administració, orientades a la internacionalització i expansió cap a l'exterior (el nostre mercat és el món!), així com l'estabilitat i la dotació de recursos pressupostaris per rellançar les activitats de investigació i desenvolupament, fent participar l'activitat pública i la privada, acostant-les especialment a les empreses petites i mitjanes.

-Reduir els tipus, especialment en l'impost sobre Societats, amb l'objectiu d'afavorir les inversions no tant solars en innovacions, sinó també en formació i tecnologies de la informació i comunicacions, fets cabdals i dinamitzadors.

-Promoure la liberalització de l'economia, dels mercats amb menys competència, com l'energia i les telecomunicacions, el monopoli d'AENA o també el transport, que en part comportaria la contenció de la inflació.

-Política energètica: el Govern ha de decidir-se a afrontar aquest tema com un dels reptes fonamentals de la seva

política. ¿Per quant un debat ampli i clar, sobre la necessitat de replantejar-se el 'NO' a l'energia nuclear? ¿És conscient el nostre Govern que per fer front al canvi climàtic, els protocols signats de Bali i Kyoto, el previsible increment de la demanda i la dependència exterior del 90%, no en tenim prou amb les energies renovables?

Els projectes de noves centrals nuclears a Europa obliguen a Espanya a pronunciar-se sobre la qüestió, i més en un moment on la percepció dels ciutadans millora respecte aquest tema (un 44% està a favor, 7 punts més que fa tres anys), al mateix temps que obligarà a les empreses a més i millor transparència i comunicació, per evitar els conflictes recents d'Ascó.

Malgrat tots els factors desestabilitzadors, molts provinents de l'exterior (augment

DS

L'economia espanyola pot sortir reforçada d'aquesta difícil conjuntura

dels tipus d'interès, dels preus dels aliments, del petroli, de la manca de confiança financera internacional...), hem de creure i promoure la idea que les economies espanyola i catalana poden sortir reforçades de la difícil conjuntura, sempre i quant sapiguem aprofitar el moment per fer reformes estructurals, canviar el cicle cap un nou patró basat menys en la ma d'obra barata, l'especulació i la construcció (un model de creixement esgotat) i avançar més cap a la productivitat, més en favor de la indústria, el comerç i els serveis de qualitat, així com la investigació i el desenvolupament.

L'economia de Catalunya sempre ha estat més oberta a l'exterior, més competitiva, més productiva i més diversificada, i la història sempre ha demostrat que de les dificultats sempre sorgeixen reptes i oportunitats i, per tant, hem de tenir confiança en el futur, sense deixar de ser exigents amb la responsabilitat, el protagonisme i el lideratge que han d'assumir principalment els nostres governs, però també la resta de partits polítics (de manera més efectiva, la oposició), així com els diferents agents socials (centrals sindicals, patronals, cambres...), les entitats financeres, els organismes reguladors o els mitjans de comunicació.

Tots ells, des dels seus posicionaments, seran responsables també de com ens vagi en el futur ■

(*) **President de la comissió d'Indústria i Innovació de la Cambra de Comerç de Sabadell**